

1956. október 31. nap

Tárgy: Objektum dosszié megnyitására....

J e v e s l e t.

Nagykanizsa 1957. május 22-én.

Megvizsgáltam Nagykanizsa város és járás területén élő ellenforradalmi személyek anyagát, melynek során az alábbiakat állapítottam meg:

1956. október 23-át követő időszakban a budapesti eseményeket követően a város és a járás területén aktív ellenforradalmi cselekményeket követtek el. Ellenséges tevékenységük főiránya a Párt és a népi demokratikus rendszerünk alapjai ellen irányult, de megmutatkozott a fegyveres testületek dezorganizálásában is. Széles körben felhasználták a nacionalista jelzavak terjesztését, valamint a Szovjetunió ellen indított rágalomhadjáratot is.

Nagykanizsa város területén 1956. október 23-át követően az ellenforradalmárok igyekeztek kezükbe keríteni a fontosabb kulcspozíciókat és a város vezetését. Ilyenek voltak dr. Lékai Gyula ügyvéd, dr. Paizs János volt főjegyző, dr. Daka Mihály orvos, volt ht. fhdgy. akik a város vezetését irányították. Intézkedéseket tettek olyan irányban, hogy a várost az ellenforradalom részére védelemre is becsendesítsék. A "nemzetőrséget" felkészítették a Szovjet hadsereg elleni harcra, melyben aktív szerepe volt Orbán Nándor volt ht. szds-nak. Felvették a kapcsolatot a Győri ellenforradalmi kormányral és oda küldöttséget menesztettek és kijelentették, hogy csatlakoznak a Győri ellenforradalmi kormányhoz. Tevékenységük főiránya az volt, hogy kommunista vezetőket és funkcionáriusokat állásukból elbocsájtják, nem riadtak vissza személyes zaklatásoktól sem.

Kérem az Osztályvezető elvtársat, hogy a fenti dosszié megnyitását engedélyezze.

Javaslatom:

Hócs István rny. fhdgy.
Kirendeltség vezető.

Kovács László
rny. hdgy.

Engedélyezem:

Német Nándor rny. örgy.
Osztályvezető. H

TH/C-13013

BMI. Zala megyei Rendőrfőkapitányság
Nagykanizsai politikai kirendeltsége.

szigorúan titkos

Tárgy: Összefoglaló...

J e l e n t é s
Nagykanizsa, 1958. július 15.

Jelentem, hogy a Nagykanizsa város és járás területén 1956. október 23-án a budapesti események hatására aktív ellenséges tevékenységet fejtette ki, ami a népi demokratikus államrendünk megdöntésére irányult.

Városunk viszonylatában a járásunk területén megállapítható volt, hogy az ellenforradalmi ellenséges tevékenységekben nagy szerepet töltött be az értelmiség főleg ellenséges beállítottságú tanárok. Halesz Béla, Rimai Béla, Szafai tanárok gimnazista gyerekekkel katona egyenruhában öltöztették fegyverrezték fel őket, fegyveres kiképzést tartottak részükre, és szervezet csapataknak megtámadására akarták őket bevetni.

A fenti ellenséges beállítottságu személyek fő irányuk az volt, hogy a kezükben kerítsék fontosabb kulcs pozíciókat és a város vezetését. Ilyenek volt dr. Lócai Gyula, ügyvéd dr. Páizs Ferenc volt főjegyző, dr. Daka Mihály orvos, szds. Orbán Mándor volt horthysta hiv. szds. Hanti György ht. szds. dr. Kaldi Lajos volt r. ales. Békei Gyula volt hiv. szds. Pétervári Lajos, volt ht. r. nyomozó. Első intézkedésük az volt, hogy a kommunista vezetőket közigazgatási és gazdasági leváltásuk, amelyet végre is hajtottak megalakították az állami forradalmi nemzeti bizottságot, melynek elnökének dr. Lócai Gyula ügyvédet választották meg.

Határozatot hoztak a nemzetőrség megalakítására és annak parancsnakának Orbán Mándor horthysta hiv. szds. bízták meg, és kijelentették, hogy a nemzetőrség tagjai megbízhatóan párton kívüliek és olyan személyeket kell megválasztani akik a horthy hadseregben teljesítettek katonai szolgálatot. Feladtuk a volt ÁVH. tisztek és az MDP. nek vezetőinek összehívása és őrizetbe vételüket fogantatási táblák és házkutatásokat hajtottak végre, és több becsült és párton kívüli dolgot is tetleg bántalmaztak.

Láttam:

Kovács László
Kovács László r. hdgy.
mb. kirendeltség vezető.

Keszler János
Keszler János r. hdgy.

TÖRTÉNELMI

M e g b i z ó l e v é l .

A Nemespátrói Nemzeti Bizottság vezetősége megbizza Gyótár Jenő sz. alatti lakost, hogy Orbán századánál jelentkezenek a Nemespátrói Nemzetőrség tagjainak felfegyverzésére vonatkozólag.

Nemespátró 1956. év november hó 2 án.

Bebők János
/NB elnök/

Ph.

Hozzájárulunk
Nagykanizsa 1956. nov. 3.

Dr. Lékai biz. elnök sk.

Ph.

1 sz PH. Zalamegye Pátró Község Tanácsának végrehajtó bizottsága
Nagykanizsai járás.

2. sz PH. Városi Nemzeti Bizottság Nagykanizsa

Gyótár Jenő nevére, Nemespátró nemzetőrsége részére 4 gpi. + 2 db
pu. kiadható

Honti sk.

- 15 db. puska kiadható a 30 db. lőszerrel.

Cser Örgybe

A másolat hiteles:

Nagykanizsa, 1958. február 17

Dobrány Mihályné I. rsgt.

NAGYKANIZSAI. VIZ-ÉS. CSATORNAMŰ.V.
Sömogyi B u 47. tel: 21-24.

28/12/1956.

Másolat.

FORRADALMI TANÁCS Elnökének,

H E L Y B E N ̂

Nagykanizsai város ivóvizellátása 7 db. mélyfúrású kútból történik. A kutak egy része lakott területtől távol 2-3 km.-re fekszik. A biztonságos üzemeltetés érdekében szükségesnek látjuk munkásőrség felállítását a vállalat megbízható katonaviselt dolgozóiból.

Fentiek miatt kérjük le fő részére a szükséges fegyverzet kiadásának közléését.

Nagykanizsa 1956 évi november hó 2 án

A szükséges intézkedések megtétele végett lássa Orbán Ignác Nemzetőrség parancsnok és Úveges Örnak bajtárs.

Nagykanizsa 1956. nov. 2 án.

PH.

Nagykanizsa Viz és csatornamű vállalat.

elvashatatlan aláírás
nemzeti bizottság elnöke.

L:... fegyverkiadását kérem Úveges Örgy.től.

Városi Nemzeti bizottság körbélyegzőjével ellátva Nagykanizsa.

A fegyverzet kiadható és szükséges.

Honti György sk.

10 db. fegyver + 1 pi.

PH. /:Városi nemzeti bizottság Nk. körbélyegző:/

6 db. puska kiadható a 30 db. lőszerrel.

Cser Örgy.

A másolat hiteles:

Nagykanizsa, 1958. február 17.

Dobrány
Dobrány Mihályné r I. sgt.

T. H/0-13,025

473-02/5-1957.

/"SZIGORUAN TITKOS"/
Különösen fontos.

J e l e n t é s.
Nagykanizsa jan.15.

Jelentem, hogy az 1956 október 23.-án hazánkban kezdődő ellenforradalmi tevékenység Nagykanizsa városában is kihatott. Az ellenforradalmi tevékenységbe nagy szerepet vállaltak a volt kizsármányoló osztály tagjai. Az ellenforradalmi tevékenységet ők is nyitották és végezték. Ezek a személyek napjainkban is végzik ellenforradalmi tevékenységüket konspirált formában. A városból való eltávolításuk minden bizonnyal megváltoztatja a lakosság hangulatát mert nem lesznek azok a személyek itt akiknek érdekük a lakosság szembe állítása a rendszerrel.

Jelentésemben szereplő személyek voltak a legaktívabbak, és javaslom közbiztonsági őrizetbe vételüket.

1. ORBÁN József szül: 1910; anyja: Viller Gizella, foglalkozása alkalmi munkás, volt ht.szds. lakása Somogy megye Fonyódon

Nagykanizsán lejátszódott ellenforradalom alatt ő volt az ak a legaktívabb volt. Megszervezte a fegyveres "Nemzetőrséget" Szoros kapcsolatot tartott fenn Nagykanizsán a volt ht.tisztekkel. Egy alkalommal a volt tisztek részére egy megbeszélést tartott.

lakos elmondta, hogy Orbántól olyan utasítást kaptak, hogy menjenek csillag volt határőr őrgy.lakására és az ott talált a tiszteket vegyék őrizetbe.

Az általa szervezett "Nemzetőrség" tagjai közül Mantuano és Hodán nevezetű személyek kiakarták végezni a helyi Tanács elnököt és Hoós, volt av.fhdgy.elvtársakat. Olyan utasítást adott, hogy más városból érkeznek av.beosztottak őrizetbe kell őket.

2. Dr. DALLÓ György,

Nagyon szoros kapcsolatot tartott fenn Orbán József volt ht.szds.al.Tagja volt az ellenforradalom alatt a "katonai tanácsnak"

Kihalgathatok:

Orbán Nándor

3./

X Dr. K. A. J. D. I. Lajos

A felszabadulás előtt mint rendőr alezredes teljesített szol-
latot.

Szoros kapcsolatot tartott fenn Orbán
Nándor ht.szds-el. Jelenleg is aktív ellenforradalmi személy.

Kihalgathatok:

Orbán Nándor

4./Dr. LÉK. A. I. Gyula

Mint jobboldali beállítottságu személyt a Nagykanizsán alakult
"Nemzeti Bizottságba" elnöknek választották meg.

Kihalgathatok:

Orbán Nándor

5./PÉTERVÁRI /Petersell/Lajos

Pétervári az ellenforradalom alatt a legaktívabb volt. Tagja
volt a "Nemzeti Bizottságnak" ahol a legszorosabb kapcsolatot
tartotta fenn a vezetőkkel. Első sorban Orbán Nándor ht.szds.
és Dr. Lékai Gyulával. Orbán Nándorral beszéléseket tartott
az ellenforradalomban végzendő dolgokban.

Kihalgathatok:

Orbán Nándor

TÖRTÉNELMI HÍVATAL

./.

12. / M E N D L I Ferenc

Elnöke volt a "Forradalmi ifjusági tanácsnak." Orbán Nándor volt ht.szds-nak a legközvetlenebb munkatársa volt.

Kihalgathatók:
Orbán Nándor

8. / B O R O S Ferenc,

Vallomása szerint egy alkalommal vett részt előállításban amikor egy év.tisztet állítottak elő. Részt vett azon a házkutatáson melyet Csillag örgy.lakásán tartottak év.beosztottak felderítésé végett. Orbán Nándornak a helyettese volt.

Kihalgathatók:
Orbán Nándor

Gépelte? D.F.szds.
Készült: 3.példány
Kapta: 1. " Politikai osztály
" 2. " selyes

Der Ferenc
Der Ferenc rny.szds.

TÖRTÉNELMI HÍVŐKÖNYV

3

167

Nagykanizsán, 1956. okt. 23.-i forradalom ideje alatt működő Nemzeti Bizottság munkájáról - emlékezés szerint - jelentem:

- 3 -

169

Egy kiskanizsai kiküldött javasolta, hogy Kajdi volt rendőr tisztet küldje oda a nemzeti bizottságba. Ezt a javaslatot a gyűlés egyhangulag elfogadta. Ugyanakkor valaki javasolta, hogy a rendfenntartó osztagok élére Orbán volt századost nevezzék ki. A Nemzeti Bizottság ezt a javaslatot is elfogadta.

170

- 4 -

Nagykanizsa, 1957. január 12.

TÖRTÉNETI HÍVŐ

BM. Zala megyei Rendőrfőkapitányság
Nagykanizsai politikai kirendeltsége.

Szigorúan titkos

NSZMP. Városi Pártbizottság I-es titkárnak,
N a g y k a n i z s a .
.....

1956. október 23-án Hazánkban kitört ellenforradalom kihatott az egész ország területére is. Nagykanizsa város és járása is. Az ellenforradalmi tevékenységekben járásunk területén több száz fő vett részt, közülük többen büncselekményeket is hajtottak végre.

Nagykanizsa városban és járásban október 26-án és 27-én zajlottak le az első tüntetések, majd ezt követően naponta voltak kisebb, nagyobb felvonulások és tüntetések az utolsó nématüntetés 1956. december 10-én, volt, amikor is 2 napos sztrájkot is szerveztek, a már megalakult "Munkástanácsok".

Október 26-án a Budapest-1 és több nagyobb városban lezajlott ellenforradalmi tüntetések hatására Nagykanizsán is tüntetés volt. A tüntetésen több, mint 15.000 ember vett részt. A tüntetők élén a Dunántúli Kőolajipari Gépgyár és a MÁV. alkalmazottai voltak.

A megalakult "Nemzeti Bizottság" vezetőjét felkérték Szalai József r.szds.-t hogy ismertesse, hogy mennyiben tudja a közrendet és közbiztonságot államánnyával biztosítani. Szalai József r.szds. ezen a gyűlésen kijelentette, hogy a létszám nagyon kevés és ilyen rendkívüli helyzetben nem tudja a közrendet és közbiztonságot biztosítani. Ennek következtében a "Nemzeti Bizottság" elhatározta, hogy polgári személyekből "nemzetőrséget" fog létrehozni, melynek vezetésére kezdetben Steinhardt László volt kt. fadgy. miklósfai iskola igazgatót javasolták. Később viszont a nemzeti bizottság úgy döntött, hogy Orbán Nándor volt kt.szds. Semogyfajszéki lakost fogják elhozni "nemzetőrség" parancsnokának, amely lényegében dr. Duka Mihály javaslatára történt.

Oktober 29-én a Dunántúli Közalajiprai Gépgyár kulturtermében ültek össze a " Nemzeti bizottság" megválasztására, ahol dr Lékai Gyula ügyvédet választották a bizottság elnökéül.

Oktober 29-én a " Nemzeti Bizottság" határozata értelmében Baros Ferenc gépkecsival Somogyfajsz községben ment Orbán Nándor volt kt.szds-ért, hogy Nagykanizsára hozza " nemzet-őrség" parancsnoknak. Orbán a feladatot vállalta és Barossal együtt elindultak Nagykanizsára, majd Balatonkeresztúr községben betértek Vajai József rk. prépost, plébánoshoz, aki Orbánnak jó barátja volt és megáldotta Orbánt, hogy eredményes munkát végezzen új feladata körében.

Orbán Nagykanizsára való megérkezése után azonnal felvette a kapcsolatot a megalakult " nemzeti bizottság" vezetőjével, dr Lékai Gyula dr Pales Ferenc és dr Daka Mihály személyekkel. Megbeszélve velük, a feladatokat, azonnal hozzá látott a " nemzetőrség" megszervezéséhez, azok felfegyverzéséhez. A " nemzetőrségből" külön csoportot hozott létre, melynek feladata volt a baloldali személyek, pártfunkcionáriusok és államvédelmi tisztek üldözése és őrizetbevétele. Több akciót hajtottak végre, így házkutatást tartottak Csillag volt hőr. örgy lakásán, Hatal József, és Papp Sándor államvédelmi tisztek lakásán, valamint Varga Sándor volt av. alhdgy. Főrhénci hegyi pincéjüknel házkutatást tartottak a kutatták abból a célból, hogy őrizetbe vegyék.

A "nemzetőrség" megszervezése után Orbán tervbe vette a középiskolai diákság fegyveres kiképzését a szovjet csapatok elleni bevetésre. Ennek érdekében megjelent a nagykanizsai általános gimnáziumban, ahol a részéről megbízható tanári kar tagjait összehívta, és eligazítást tartott részükre a fegyveres kiképzéssel kapcsolatban, amit be is indítottak és a diákság közül kb. 150 fő részvételű fegyveres kiképzésben lövészetben vettek részt és oktatták őket harcászatra, hogy a szovjet csapatokkal fel tudják venni a harcot. A nemzetőrség kapcsolatot teremtett a Megyei Nemzeti Bizottsággal valamint a Győri Nemzeti Bizottsággal.

Nagykanizsa, 1959. július 23.-

Dé r Ferenc
D é r Ferenc.

Meghallgatási-jegyzőkönyv.

relvéve a Nagykanizsai Járási Rendőrkapitányságon 1959 február 25-én

szám alatti lakos, meghallgatása alkalmával.

A hozzám feltett kérdésekre a Nagykanizsai "nemzetőrség" tagjaival és annak tevékenységével kapcsolatban az alábbiakat kívánom elmondtani.

Kérdés: Mikor alakult Nagykanizsán a "nemzetőrség" 1956 októberében ki lett annak vezetője.

Válasz: A "nemzetőrség" megalakulásának körülményei és annak megalakulásának pontos dátuma előttem ismeretlen, mivel engem a Szabadságharcos Szövetségtől 1956 november 1-én rendelték be motoros hívvivőnek a nagykanizsai Pártvezékhelyre ahol a "nemzetőrség" székhelyén ekkor már Orbán Nándor volt ht. szds. volt a parancsnok. Közvetlen felettünk nem Orbán rendelkezett hanem dr. Dallos György orvos, aki részünre egy külön szobát rendeztetett be. Orbán Nándor közvetlen helyettese Boros Ferenc Nagykanizsai lakos volt.

Kérdés: Sorolja fel kik voltak a nemzetőrség tagja, azok milyen beosztásban voltak és hol tartózkodnak jelenleg.

Válasz:

- 1./ Orbán Nándor volt ht. szds. "nemzetőrség" parancsnoka volt, jelenl tudomásom szerint tevékenységéért elvan ítélve.
- 2./ Boros Ferenc volt nagykanizsai lakos "nemzetőrség" parancsnok helyettes vezetője volt. Az ellenforradalom után közvetlenül diszidált, hogy külföldön hol tartózkodik azt nem tudom.
- 3./ dr. Dallos György volt nagykanizsai orvos, közvetlen funkciójáról előttem tudomásom, azonban azt tudom, hogy a gépkocsizó részlegnek ő volt a parancsnoka és ha menni kellett, valahova ő adta ki az utasítást.
- 4./ Hodán László volt nagykanizsai lakos, közvetlen funkciójáról nem tudok azonban ugynézett ki, hogy egy csoport vezetője és látszó rajt, hogy irányítást végzett. Közvetlen az ellenforradalom után nyugatra diszidált, azonban, hogy jelenleg hol tartózkodik azt nem tudom.
- 5./ Mantuána József volt nagykanizsai lakos, közvetlen funkciója előttem ismeretlen azonban hasonló szerepe volt mint Hodánnak és állandóan együtt is jártak Hodán, Mantuána, valamint Boros Ferenc aaki a helyettes volt, az ellenforradalom után közvetlen diszidált nyugatra.

- 6./ Mendli Ferenc nagykanizsai lakos aktiv tagja volt a "nemzetörségnek" ezen kívül alakult egy ifjúsági "forradalmi bizottság" melynek Mendli volt a vezetője, jelenleg mint villanyszerelő dolgozik.
- 7./ Róth József nagykanizsai lakos "nemzetörségnek" volt aktiv tagja részt vett akciók lebonyolításában, mint pl: a Főrhénci hegyen. Jelenleg nagykanizsán dolgozik valamelyik vállalatnál.
- 8./ Norváth ..... nevezetű személy aki nagykanizsán üveggyáron kezdő volt a felszabadulás előtt. Funkciója mint raktáros volt aki a fegyvereket és a "nemzetörség" egyéb felszereléseit kezelte, illetve csak fegyverraktáros volt. Az ellenforradalom után eltűnt nagykanizsaról, jelenleg, hogy hol van azt nem tudom.
- 9./ Novák Árpád nagykanizsai lakos, aktiv "nemzetör" volt és egy ifjúsági csoportnak volt a parancsnoka. Tudomásom szerint már az ellenforradalom előtt elvult ítélve, közvetlen az ellenforradalom után diszidált jelenlegi tartózkodása előttem ismeretlen.
- 10./ Molnár Sándor nagykanizsai lakos aktiv tagja volt a "nemzetörségnek" és mint ruharaktáros beosztásban volt, hogy milyen más egyéb tevékenysége volt azt nem tudom. Jelenleg valahol Budapest környékén dolgozik.
- 11./ Megyesi Mária volt nagykanizsai lakos tagja volt a nemzetörségnek fegyveressen járt. egyébként Molnár Sándor mellett volt mint ruharaktáros. Jelenleg Budapesten villamoskalauz. Megyesinek egy olyan papírja volt, hogy mindenkit betartóztathat, házkutatást tarthat.
- 12./ Szécsényi Tibor nagykanizsai lakos aki tudomásom szerint egy különleges csoportnak volt ugyancsak a vezetője, részt vett a Főrhénci hegyen Varga Árv. tiszt kutatásában, közvetlen az ellenforradalom után nyugatra diszidált.
- 13./ Uzigler György nagykanizsai lakos aktiv tagja volt a nemzetörségnek és a különleges csoportnak volt a tagja, kint volt a Főrhénci hegyen Varga Árv. tiszt kutatásában, közvetlen az ellenforradalom után diszidált.
- 14./ Norvalec Zsigmond nagykanizsai lakos aki a felszabadulás előtt ht. fhdgy volt szintén a nemzetörségnél volt ahol katonai egyenruhában volt felöltözve és oldalifegyverrel járkált. Jelenleg is nagykanizsán tartózkodik. Tudomásom szerint a vasútbiztosító ór. lett beosztva.
- 15./ Békei János nagykanizsai lakos aktiv tagja volt a "nemzetörségnek" és egyben az ifjúsági "forradalmi bizottságban" volt valamely vezető beosztása. Jelenleg nagykanizsán tartózkodik.
- 16./ Nonti György volt ht. szds. nagykanizsai lakos a "katonai bizottságnak" volt a vezetője és egyben a "nemzetörségnél" székelte szoros kapcsolatban állt Urbán László nemzetörség parancsnokkal közvetlen az ellenforradalom után diszidált.
- 17./ Dr. Bodor Frigyes volt rendőr fhdgy nagykanizsai lakos aktiv tagja volt a "nemzetörségnek" ahol vezető szerepet töltött be és a "katonai bizottságban" volt komolyabb funkciója egyébként Nontival állandóan együtt jártak. Jelenlegi holtartózkodása előttem ismeretlen.
- 18./ Békei Gyula volt nagykanizsai lakos tagja volt a "nemzetörségnek"

nek is valamint a "Kafánai bizottságban" is komoly vezető szerepet töltött be állandóan fegyveresen járt és az irányítást végezte. Jelenlegi tartózkodása előttem ismeretlen.

19./ Biba Sándor nagykanizsai lakos aktiv nemzetőr volt és állandóan a nemzetőrségen tartózkodott, jelenleg nagykanizsán tartózkodik abban az időben. Pécsen volt egyetemista.

A nemzetőrségnek nagykanizsán tudomásom szerint kb: 50-60 tagja lehetett azonban ezeknek nevére visszaemlékezni nem tudok, vagy ismeretlenek voltak előttem. Anyi azonban bizonyos hogy nagyon sok fiatal 15-16 éves volt közöttük.

Kérdés: Mi volt a "nemzetőrség" feladata és milyen akciókat hajtott végre ezekben kik vettek részt.

Válasz: A "nemzetőrség" feladata megállapításom szerint az volt, hogy a kint igazoltasoknak és amennyiben államvédelmi listákat találnak azokat állítsák elő a "nemzetőrségre", ilyen irányú elutasítások hangzottak el Urbán és vezető társai részéről, valamint ezért igyekeztek ezen feladatokat úgy beállítani, hogy a "rendtartást" biztosítsák.

Tudomásom van arról, hogy az októberi napokban Hodán László, Boros Ferenc, Kántuánó József és csoportja egy alkalommal a vasút állomáson fogtak el személyeket és azokat előállították a "nemzetőrségre". Egyéb konkrétumot erről nem tudok mert ebben az időben én még nem voltam a "nemzetőrségen"...

Konkrétan van arról tudomásom, hogy 1956 november 4-én Varga Sándor volt év. alhdgy ellen indult egy akció a Förhénci hegyen, hogy azt elfogjuk. A "nemzetőrségtől" az akció tagjait Urbán Nándor "nemzetőrség" parancsnok indította utnak és Boros Ferenc helyettesének adta az utasítást.

Kérdés: A fentiekén kívül tud-e még más külön akcióról ami a "nemzetőrség" részéről történt.

Válasz: Arról még van tudomásom, hogy Urbán Nándor volt h.t. ezds. "nemzetőrség" parancsnok indítványozására megkezdtek a középiékolai diákság fegyveres kiképzését akiket a Szovjet csapatok ellen akartak bevetni.

Más a fentiekkel kapcsolatban elmondani nem tudok a felvett meghallgatási jegyzőkönyv vallomáson az igazságnak megfelelően tartalmazza a teljes elolvasás után h.h. aláírok.

kmft.

Meghallgatott:

Kelvette:

Kovács László
Kovács László r. hdgy.

473-...../59.

Tárgy: 1956 november 4-től,
realizált személyek
ügyeiről . . .

J e l e n t é s .
Nagykanizsa, 1959. október 14 -én.

A Zalamegyei Rendőrfőkapitányság Politikai Titkárság által
adott tájmondati üzenésre jelentem, hogy a nagykanizsai
politikai kirendeltség 1956 november 4-től óta az alábbi
személyek ellen indított eljárást és realizálta az ügyet.

- 3 -

9./

Orbán Nándor /sz: Kecskemét 1910. II.10 anyja:
Müller Gizella, gimn. érettségű, volt ht. szds. magyar állam-
polgár és nemzetiségű volt Somogyfajszai lakos. A Zalamegyei
Bíróság 15 évi börtönrre ítélte ellenforradalmi tevékenysége
miatt.

A fellezabadulás előtt aktív katona tiszt volt. Fehér Gárda
szervezkedésnek tagja volt. Nagykanizsai nemzetőrség parancsno-
ka volt. Szovjet csapatok ellen fegyveres kiképzést szervezett
középiskolai diákokat ellenállásra oktatta. - Kommunizmus la-
kásain házkutatásokat tartatott, azokat a nemzetőrséggel zak-
latta. Ügyét a nagykanizsai politikai kirendeltség vizsgálta
ki. Operatív munka nem folyt benne.

- 8 -

Gyenge
Gyenge Ferenc r.szds.
Kirendeltségvezető.

K: 3 pld. 8. lap.
1 pld. Zeg. titkár.
2. pld. Nkanizsa kirand.

T#10-15025

Tárgy: Ellenforradalmárok vonatkozásáról . . . .

Összefoglaló - jelentés
Nagykanizsa, 1961. szeptember 25-én.

Jelentem, hogy Nagykanizsa város és járás területén lévő ellenforradalmárokról 1957. július 22-én nyitottunk dossziét OD-720 számmal.

A dosszié nyitását szükségessé tette az, hogy 1956-ban hazánkban kitört ellenforradalmi tevékenységben városunk és járásunk területéről több személy aktívan kivette a részét. Ellenséges tevékenységük fő iránya volt Népidemokratikus rendszerünk megdöntése, a Párt szétzúzása, és a volt uralkodó rendszer visszaállítása. Az ellenforradalom alatt igyekeztek ellenforradalmárok kezükbe venni a fontosabb állami és gazdasági kulcs pozíciókat, hogy így hatalmukat megerősítsék. Intézkedéseket tettek olyan irányban, hogy az ellenforradalom szétverésére segítségére jövő szovjet csapatokkal szemben fegyveresen támadást indítsanak. Ebből a célból Nagykanizsára hozták Orbán Róbert rendőr volt ht.szds-t, akit megbízták a "nemzetőrség parancsnokságával".

Létrehozták a "nemzeti bizottságot", "nemzetőrséget", rendfenntartó bizottságot", melynek élére olyan személyeket állítottak akik a Horthy-rendszer ideje alatt is fontos beosztásban dolgoztak.

Déry Ferenc
D é r Ferenc r őrnagy.
Kirendeltségvezető.